Veren elin üstünlüğü

Abdullah Bey: “İnfak nedir? İnfakın İslâmiyet’teki yeri nedir? Maun Sûresinde geçen infak yapmayanın dini yalanlamış olması ne demektir?”

Kur’ân’a göre infak, malı Allah için hayır yollarında harcamak demektir. Başka bir ifadeyle, önden âhirete ve ebediyete gönderilen mal ve servettir. Âyetlere bakalım:

* “Namazı kılın, zekâtı verin. Hayır ve iyilik olarak önden ne gönderirseniz, onu Allah’ın katında bulacaksınız. Allah yaptıklarınızı görmektedir.”1

* “Sana ne infak edeceklerini sorarlar. De ki: İnfak edeceğiniz mal anne-baba, akrabalar, yetimler, düşkünler ve yolcular içindir. Hayır olarak ne yaparsanız, şüphesiz Allah onu bilir.”2

* “Mallarını Allah yolunda sarf edenlerin durumu, her başağında yüz tâne olmak üzere yedi başak veren tânenin durumu gibidir. Allah dilediğine kat kat verir. Allah’ın lütfu geniştir. O her şeyi bilendir.”3

* “Gece-gündüz, açık-gizli mallarını infak edenlerin mükâfâtlarını Rab’leri verecektir. Onlara korku yoktur ve onlar üzülmeyeceklerdir.”4

* “Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe gerçek iyiliğe erişemezsiniz. Her ne infak ederseniz Allah onu bilir.”5

* “Hayra harcadığınız bir şeyin yerine daha iyisini koyar. Çünkü O, rızık verenlerin en hayırlısıdır.”6

* “Birinize ölüm gelip de, ‘Rabb’im, Beni bir süre ertelesen de, sadaka versem ve iyilerden olsam!’ diyeceği zaman gelmezden önce size verdiğimiz mallardan sarf edin.”7

Peygamber Efendimiz (asm) buyurur ki: “Sizler, vârisinizin malını kendi malınızdan daha çok seviyorsunuz. Gerçek malınız âhirete gönderdiğiniz maldır. Vârisinizin malı ise dünyada bıraktıklarınızdır.”8

Malı âhirete göndermek, malı infak etmekle, yani malı Allah rızası için vermekle mümkündür. Başka hiçbir biçimde mal âhiret tarafına geçmez, ebedî olmaz, elimizde

kalmaz, elimizden tutmaz.

İslâm dininde veren el, alan elden üstündür. Vermek için çok mala da gerek yoktur; bilâkis, “az” maldan vermek, daha makbuldür.9 Zaten “maun”, insanlara az-çok demeden yardım yapmak demektir.

Maun Sûresinin meâli şöyledir:

“Dini yalanlayanı gördün mü? İşte yetimi itip kakan odur. Yoksulu doyurmayı teşvik etmeyen de odur. Yazıklar olsun o namaz kılanlara ki, onlar namazlarını ciddîye almazlar, onlar gösteriş yaparlar ve en küçük bir hayra da kulak vermezler!”10

Sûre, hayır için vermeyeni şiddetle kınıyor, her “cimri ve riyâkâr tutumu”, dini davranışlarıyla yalanlamak sayıyor. Çünkü dinin “özünde” ne cimrilik, ne yoksulu üzmek, ne vermemeyi marifet saymak yoktur. Tam tersine dinde mümkün mertebe vermek, yoksulu gözetmek, yetime kol kanat germek, gösterişten uzak bulunmak, hayır hizmetlerini desteklemek, hiçbir hayrı küçümsememek vardır.

Hatta dinimize göre en hayırlı olan, en çok sevdiğin şeyi vermektir.11

O halde mümkün mertebe infak etmekten, yani yoksula, yetime ve din hizmetine kol kanat germekten, yani Allah katına mal göndermekten, yani az-çok demeden vermekten geri kalmamak gerekir.

Ahiret için vermeyi unutmak ya da gevşek tutmak bir yana, ciddiye almak ve acele etmek lâzım. Çünkü dünya en hesapta olmayan bir saatte bizi kapı dışarı atıyor.

Malımıza da, mülkümüze de el koyuyor dünya. Esasen, bizim malımız-mülkümüz dünya tarafından zaten ipoteklidir.

Kaldı ki, malı çok istemenin yolu zaten hırs değil, kanaattir. Hazret-i Bedîüzzaman’ın ifadesiyle, “Eğer malı çok seversen hırs ile değil, belki kanaat ile malı talep et; tâ çok gelsin.”12

Kanaatin bir gereği de “veren el” üstünlüğü ile yaşamak, yani malı infak etmek, yani hayır yollarında sarf etmektir.

Dipnotlar:

1- Bakara Sûresi, 2/110
2- Bakara Sûresi, 2/215
3- Bakara Sûresi, 2/261

4- Bakara Sûresi, 2/274
5- Âl-i İmrân Sûresi, 3/92
6- Sebe’ Sûresi, 34/39
7- Münâfikûn Sûresi, 63/10
8- Câmiü’s-Sağîr, 1/690
9- Câmiü’s-Sağîr, 2/1852
10- Mâûn Sûresi, 197/1-7
11- Âl-i İmrân Sûresi, 3/92
12- Mektûbât, s. 263